

Omakeelsete ja -loominguliste rahvalikus stiilis uute laulude võistluse juhend

Võistlusele on oodatud uued laulud, mis on loodud omas keeles st võru aga miks ka mitte teistes eesti paikkondlikes keeltes. Laulu võiks luua rahva- või rahvaliku laulu stiilis, nii et see oleks kuulajatele mõistetav, omane ja kaasa laulma kutsuv. Laul ühendagu endas vana ja uut, näiteks võiks tänapäevastest teemadest rääkiv laul luua arhailise regilaulu vormis

Teemadering on vaba. Siiski on eriti oodatud lood, mis räägiksid oma kodukandi eluolust, muredest, rõõmudest, kõigest sellest, mis meid argi- ja pidupäevadel saadab ja elu elamisväärseks teeb.

Võistlusele registreerumiseks tuleb saata laulu tekst ja soovi korral ka viis kirja või elektroonilisel teel Võru Instituuti. Lauluesitus võiks jääda umbes kolme minuti piirsesse.

Võistleb laul, mitte esitus. Hea, kui autor oma loodu ise ette kannaks. Soovi korral võib esitaja end pillil saata, ent see pole kohustuslik. Tegu ei ole ansamblite võistlusega.

Töid hindab žürii, mille liikmed on tuntud muusikud, Võru Instituudi ja Eesti Kirjandusmuuseumi esindajad. Võistluse patroon ja žürii esinaine on Ingrid Rüütel. Parimaid laule auhinnatakse. Kõik võistlusest osavõtjad saavad vabapääsme 31. mai õhtul toimuvale Uma Peo peakontserdile. Valik võistlusele esitatud lauludest kantakse ette Uma Peo päevaprogrammis 31. mail. Lisaks žürii otsusele valitakse ka publiku lemmik.

Võistlusele saadetud käsikirjad ja võistlus-kontserdi videosalvestus antakse üle Eesti Rahvaluule Arhiivile.

Võistluse ajakava: väljakuulutamine 11. märtsil, laulude laekumise tähtaeg: 21. aprillil, võistluskontsert toimub 25. aprillil Võrus.

Võistlustööd palume toimetada hiljemalt 21. aprilliks Võru Instituuti aadressil: Tartu tn 48, 65609 Võru või e-posti aadressil: kadri@lootspill.ee.

Lähem info võistluse kohta: Kadri G Laube, Võru Instituut, tel 78 287 50, 511 7348, kadri@lootspill.ee. ja Helen Kõmmus, Eesti Kirjandusmuuseum, Vanemuise 42, Tartu, tel 56 504 126, helen@folklore.ee.

Paar sõna rahvalaulust

Ühist laulmist on meie esivanemad läbi aegade õigusega pidanud elurõõmu pakkuvaks suhtlemisviisiks ja elu lahutamatuks osaks. Laulul on olnud oma kindel ja väärikas osa nii argielus kui ka pühadel, näiteks ühise töö innustamisel ja pulmarituaalide toimetamisel. Rahvamuusikat ei tehtud teistele esitamiseks vaid selles osalesid kõik, kas siis eest või kaasa lauldes, tantsides, pilli mängides või muul moel kaasa elades.

Eesti rahvalaulude seas on erineva vanuse ja otstarbega laululiike. Vanemad laulud, eeskätt kaheksasilbiline algriimiline lihtsa ent mõjusa viisiga regilaul (võru keeles kõrralaul) on sageli seotud rituaalidega, kus taotletakse head või tõrjutakse halba. Ent lauldud on ka lihtsalt ilu ja rõõmu pärast. Võime olla uhked oma rikkaliku pulmalauluvara üle. Samuti on suurt lauluindu pakkunud rituaalsed kalendripühad, näiteks tänaseni populaarsed mardi- ja kadripäev.

19. sajandil sai rahvale omaseks lõppriimiline ja keerukama viisiga salmilaul ehk uuem rahvalaul. Näiteks võiks tuua nii Eesti saartel levinud meremeeste laule, kodukandi juhtumisi kajastavaid külakroonikaid kui ka noorte seltsieluga seotud ringmängulaule ja tundelisi ballaade.

Tänapäeval tuntud rahvalik laul on rahvalaulustiilis loodud või rahva seas oma elu elama hakanud autorilaul. Näiteks Jaan Räpo 1890. aastate lõpus loodud laul “Kasaritsa miis” on saanud rahva suus ajapikku Haanja mehe juhtumustest pajatavaks lugulauluks. Üha enam võidavad tuntust ka kaasaegse Urvaste poeedi Contra laulud ja lauluparoodiad, mis omal moel mugandudes on saanud juba mitmete seltskondade peolauludeks.

Huvi korral vaata lisa:

Eesti rahvalaulud. Antoloogia I-IV. 1971-1974. Toim. Ülo Tedre. Tallinn: Eesti raamat.

Rüütel, Ingrid 1998 & 1999. Varafolkloorsetelt vokaalžanridelt lauluni –

Mäetagused 8-10. Tartu: Kirjandusmuuseum või <http://haldjas.folklore.ee/tagused>

Rüütel, Ingrid 1980 & 1983 Eesti uuemad laulumängud 1 & 2. Tallinn: Eesti Raamat.
Särg, Taive 2000. Kaverid ja folkloor. Contra laulud – Meedia. Folkloor. Mütoloogia. Tartu
Särg, Taive 2001. Tänapäeva folkloor ja noorte kirjanike laulud. – Akadeemia nr 6 & 7. Tallinn
Särg, Taive 2005. Rahvamuusika – Regivärsist netinaljadeni : sissejuhatus rahvaluulesse. Tallinn :
Koolibri

Tampere, Herbert 1956-65. Eesti rahvalaule viisidega I-V. Tallinn: Eesti Raamat.

<http://et.wikipedia.org/wiki/Regilaul>

<http://et.wikipedia.org/wiki/Regiv%C3%A4rss>

<http://haldjas.folklore.ee/laulud/erla/indeks1.html> -

http://www.oort.ee/sonad/Regilaul_2.pdf

<http://www.sirp.ee/index2.php?option=content&task=view&id=5695>